

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a****SIMULARE****Anul școlar 2022 – 2023****Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în
limba maghiară**

Numele:

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

Centrul Național

- ☐ Toate subiectele sunt obligatorii.
- ☐ Se acordă zece puncte din oficiu.
- ☐ Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I**(70 de puncte)****Citește cu atenție textele de mai jos.****Textul 1**

Ursul este un simbol al rezistenței, puterii și vitalității, a cărui inteligență și capacitate de adaptare i-au asigurat supraviețuirea în sălbăticie până în ziua de azi. Este un animal emblematic pentru Munții Carpați, cărora le oferă acea resursă inestimabilă de sălbăticie pe care alte țări europene au pierdut-o. Codrii deși ai Carpaților românești au fost secole la rândul casă primitoare pentru acest animal impresionant, dovadă că astăzi aproape jumătate din populația de urși bruni a Europei (cca 6300 de exemplare) trăiește pe teritoriul României.

O legătură vie și o punte spirituală între oameni și pădure, ursul e o bogăție națională care are nevoie să fie protejată. Ritualuri străvechi românești sunt legate de cultul ursului - spre exemplu măștile și dansul ursului, de Anul Nou, ce dovedesc legătura complexă și profundă a românilor cu acest animal.

În funcție de anotimp și vârstă, blana ursului variază de la cafeniu-curat, cafeniu-galben sau cafeniu roșcat, până aproape la negru. Puii și urșii tineri poartă de obicei un guler alb îngust în jurul gâtului. Pe toți îi întâlnim de-a lungul întregului lanț carpatic, prin păduri întinse și dese. Atunci când nu e atras de om în zonele rezidențiale, cu hrană, ursul preferă zonele cât mai puțin umblate și liniștite. Mediul său de viață cuprinde stâncării sau mari doborături de vânt în arborete în care să-și poată amenaja ușor bârlogul.

Ursul este un animal cu o capacitate deosebită de adaptare la mediu, ajutat de două supersimțuri – cel al auzului și cel olfactiv. E capabil să detecteze sunete foarte fine, între 16 și 20 de hertzi, și ne poate auzi chiar și de la 300 de metri. Mirosul este arma de bază a ursului. Nici un alt animal nu se poate lăuda cu un nas atât de fin. Un nas care-l ajută să-și găsească partener, să evite oamenii sau alți urși, să găsească mâncare sau să-și caute puii. Mirosul ursului este de 2000 de ori mai fin decât al omului, ajutându-l să detecteze prezența oricărui animal chiar și la 14 ore după trecerea printr-o zonă.

În ciuda aspectului său, de neîndemânatic, ursul are o viteză de reacție surprinzătoare și poate atinge până la 50 kilometri pe oră. Corpul său mare și musculos îi dă posibilitatea să străbată zeci de kilometri pe zi la nevoie. Cu labelle sale masive, ursul își poate săpa barlogul în pământul tare sau înghețat sau poate să doboare dintr-o lovitură mamifere mari.

Dacă populația de urs, specie care se află în vârful piramidei trofice, se menține în număr mare, înseamnă că și celelalte specii de animale din habitatele ursului se află într-o stare bună de conservare. Tocmai de aceea, WWF alocă efort și resurse importante pentru protejarea acestei specii, derulând proiecte de conservare.

Alătură-te campaniei *Culori pe cale de dispariție* și adoptă culorile ursului brun, pe <https://www.culoripecalededisparitie.ro/>. Cu ajutorul tău, WWF va putea continua să lucreze pentru a proteja urșii. Puii de urs orfani vor fi îngrijiți la singurul Orfelinat de urși din Europa, vor continua activitățile demarate pentru a preveni conflictele om-animal și vor putea dezvolta un sistem inovator de recensământ și monitorizare a speciei.

Bogdan Condrate, *Ursul brun și culoarea sălbăticiei*, <https://republica.ro>

Textul 2

O clipă urgia s-a potolit. Vântul a stat. A mai trecut o suflare. Și deodată cerul s-a înseninat, limpede, cu soarele înclinat spre apus. Amândoi ascultau. Au ridicat capetele. Adică au început să le ridice. Dar mușchii nu se mai supuneau. Capetele au căzut îndărăt. Era prea târziu. Istoviți de foame, sleiți de ger, nu se mai puteau clinti din culcușul lor de zăpadă.

Egon era culcat pe-o coastă. El nu vedea cerul. Vedea întinderea ghețoasă a insulei, măturată de zăpadă, acolo unde la capătul celălalt se afla coliba lor, cu învelișul cald, cu hrană și cu aparatul de radio, care nu mai are pentru cine culege chemările depărtate ale lumii, din văzduh. Privea, iar lacrimile îi înghețau în gene. Atunci înaintea ochilor i se ivi o arătare. O arătare de delir. Un urs alb. Un urs alb apropiindu-se. Dar în loc să se apropie ca toți urșii albi, în patru labe, ursul acesta al delirului înainta în salturi, în tumbe, salutând, răsucindu-se în pași de vals, lipind călcăiele, defilând... Egon, vânătorul, închise ochii. Știa acum că, fără îndoială, s-a apropiat clipa morții, de vreme ce ochii lui încep să vadă asemenea amăgitoare năluciri. Închise ochii așteptând moartea degeneraților, care îngheață sângele inimii, după ce le-a înșelat mintea cu arătări nebunești.

Egon simți că se cufundă în somnul cel mare și negru, de unde nu se mai întoarce nimeni. Dar un bot cald, o răsuflare fierbinte, îi atinse obrazul. Ursul îl împingea, mirat de nemișcarea omului. Îl împingea, îi lingea obrazul, nările, ochii. Se trăgea îndărăt, așteptând. Nu înțelegea de ce stau oamenii aceștia încremeniți, de ce n-au glas, de ce nu ridică mâinile, de ce nu se deșteaptă din somn. Fram nu înțelegea aceasta. Le cunoscuse mirosul de departe. Mirosul lui, care îl înșela altădată, care nu mai prindea lămurit apropierea fiarelor sălbatice, îi vestise din depărtare că se află oameni pe aci, oameni din lumea cea de dincolo de ghețuri. Alergase într-un suflet. Îi primea la el acasă, cu semnele lui de prietenie, cu tumbe vesele, cu salturi și saluturi care le place lor. Și acum îi găsea neclintiți.

Recunoscuse, întins jos, pe vânătorul care-l întovărășise altădată până la insula pustie, îi dăduse libertatea și-i purtase de grijă să-i ascundă provizii în camera din stâncă. Își arăta bucuria întâlnirii în felul său. Cu tumbe și salturile lui.

Egon deschise ochii. Își adună toate puterile și glăsui:

— Otto! E Fram, Fram... Mă auzi? Fram, de la Circul Struțki.

Celălalt aiura. El nu auzea nimic. Privea cu ochii goi în cerul gol.

Atunci, abia atunci, cu judecata lui învățată de la oameni, Fram înțelese! Și nu stătu mult la îndoială. Mătură zăpada cu labele, îngrămădi oamenii alături, se culcă peste ei să-i încălzească, așa cum îl învățase dresorul odată, în tinerețea lui, să joace într-o pantomimă de la Circul Struțki.

Oamenii erau atât de desprinși de lumea aceasta și atât de sleiți de puteri, încât nu încercau să priceapă ce se întâmplă cu dânșii. Un urs alb. Un urs sălbatic. Chiar un urs care a fost odată la circ, dar s-a sălbăticit. Ce puteau aștepta de la dânșii? Până acum ani și ani de zile vânașera urși albi. Venise ceasul să cadă și ei, fără arme, fără putere, vânat în ghearele unui urs alb.

Egon repeta în neștire:

— E Fram... L-am cunoscut bine... E Fram, cu tumbele lui.

Pe urmă, glasul s-a stins înăbușit. Din delir au trecut în somn. Un somn ciudat. Cald. Poate așa e somnul morții? Așa se spune că e moartea prin îngheț. Degeră mâinile, degeră picioarele, se încetinesc sângele sleit, iar muribunzii se visează la căldură, simt dogoarea în obraz, în piept, în ochi. Așa a fost și somnul lor. Visul lor... Nu mai sfârșea... Când au deschis ochii, o blană grea, dar fierbinte le apăsa piepturile. Au încercat să miște întâi o mână, pe urmă un picior. Mâna se supunea. Piciorul se supunea.

— Egon!

— Otto!

Erau glasurile lor. Își auzeau, își recunoșteau glasurile lor. Nu era moartea. Nu era somnul cel mai mare și negru, cu visul morților de ger. Învelitoarea de blană, de deasupra, dădu semne de viață. Se ridică singură. Îi dezghețase o plapumă vie. Fram sări în patru labe, pe urmă în două. Salută cu palma la tâmplă. Cei doi vânători, deșteptați din morți, se înălțară în capul oaselor. Priveau unul la altul; priveau la urs.

Egon se pipăia, într-adevăr, să se încredințeze dacă era viu ori mort. Nimic înghețat. Mâinile mișcau, picioarele la fel.

Vânătorul sări în picioare. Se clătină de foame. Se rezemă de stânca de gheață și merse împleticindu-se până la ursul alb. Nu putea spune gândurile întregi, așa cum creșteau în creierul lui istovit. Rostea numai:

— Ceea ce ai făcut tu, Fram!... Ceea ce ai făcut tu, Fram!...

Și, cu obrazul ascuns în blana ursului, începu să plângă. Otto se ridicase și el. Erau acum doi oameni, doi vânători de urși, sprijinindu-se fără putere, la pieptul unui urs.

Cezar Petrescu, *Fram, ursul polar*

Scrive, în dreptul fiecărui exercițiu, răspunsul la cerințele de mai jos, cu privire la textele date.

A.

1. Transcrie, din articolul de dicționar, sensul pe care îl are, în textul 2, cuvântul subliniat. **2 puncte**

ARĂTĂRE, arătări, s. f. 1. Acțiunea de a (se) arăta și rezultatul ei. 2. Halucinație, vedenie. ♦ (Concr.) Monstru; stafie, fantomă. ♦ Persoană foarte slabă. – V. **arăta**.

***, Dicționarul explicativ al limbii române

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Mirosul ursului este mai fin decât al omului, ajutându-l să detecteze prezența oricărui animal chiar și după

- a) 5 ore.
- b) o zi.
- c) 14 ore.
- d) 16 ore.

Răspunsul corect:

2 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Ritualurile străvechi românești legate de cultul ursului sunt

- a) vânarea ursului.
- b) îmblânzirea ursului.
- c) alungarea ursului.
- d) măștile și dansul ursului.

Răspunsul corect:

2 puncte

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Cei doi vânători nu se mai mișcau deoarece

- a) erau obosiți.
- b) degeraseră.
- c) nu doreau.
- d) pândeau vânatul.

Răspunsul corect:

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili dacă acesta este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din textele date. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Mediul de viață specific al ursului este în stâncării, unde își face bârlogul.		
Aproape un sfert din populația de urși bruni a Europei trăiește pe teritoriul României.		
Campania <i>Culori pe cale de dispariție</i> este un proiect de conservare a speciei urșilor bruni.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Ursul jucase într-un spectacol de pantomimă la circ.		
Fram îl pedepsește pe vânător deoarece l-a adus pe o insulă pustie, sufocându-l cu greutatea sa.		
Cei doi bărbați erau la pol pentru a proteja urșii.		

6. Explică, în unu – trei enunțuri, un motiv pentru care cei doi bărbați sunt convinși de faptul că finalul vieții le este aproape, valorificând textul 2. **6 puncte**

7. Prezintă, în 20 – 40 de cuvinte, o trăsătură a textului narativ literar, valorificând textul 2. **6 puncte**

8. Precizează o asemănare și o deosebire de conținut între cele două texte. **6 puncte**

9. Consideri că se justifică efortul de protejare a urșilor? Motivează-ți răspunsul, în minimum 30 de cuvinte, valorificând textul 1. 6 puncte

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

B.

1. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Există diftongi în ambele cuvinte din seria:

- a) urgia, deodată.
b) foame, nemișcarea.
c) ochii, aiura.
d) sleiti, încercău.

Răspunsul corect:

2 puncte

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Prin urșii de specialiști se adună multe informații utile despre această specie.

- a) monitorizat;
b) monitorizată;
c) monitorizate;
d) monitorizați.

Răspunsul corect:

2 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Oamenii că au vedenii.

- a) crede;
b) credea;
c) crezu;
d) crezură.

Răspunsul corect:

2 puncte

4. Transcrie, din secvența următoare, un substantiv în cazul acuzativ și un pronume personal în cazul dativ: „Egon simți că se cufundă în somnul cel mare și negru, de unde nu se mai întoarce nimeni. Dar un bot cald, o răsuflare fierbinte, îi atinse obrazul.”. **4 puncte**

4 puncte

- *pronumele personal în cazul dativ:*

- *substantivul în cazul acuzativ:*

5. Rescrie enunțul „Vedea întinderea ghețoasă a insulei.”, punând toate cuvintele la plural. **4 puncte**

6. Scrie funcția sintactică a cuvintelor subliniate în fragmentul: „Ursul este un animal cu o capacitate deosebită de adaptare la mediu, ajutat de două supersimțuri – cel al auzului și cel olfactiv.”. **4 puncte**

Cuvântul	Funcția sintactică
1. un animal	
2. deosebită	
3. (de) adaptare	
4. (de) supersimturi	

7. Completează enunțurile următoare, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze.

6 puncte

Urșii _____ (a fi, mod indicativ, timp imperfect) în tradiția populară _____ (*animal*, numărul plural, nearticulat) magice, ei sugerând forța și vitalitatea, de aceea era evitată vânarea _____ (*acesta*, genitiv, plural).

8. Referindu-te la spațiul polar, formulează două enunțuri interogative în care să folosești un *numeral ordinal* și un *pronume de politețe*, pe care le vei sublinia. **8 puncte**

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

1. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o valoare identificată în textul 2, pe baza unui exemplu din textul dat și a unui exemplu din cultura universală. În redactarea răspunsului, vei valorifica experiența culturală (de exemplu: literatură, pictură și alte arte, obiceiuri/tradiții, personalități) sau experiența personală într-un context cultural. **6 puncte**

[illegible]

2. Redactează o compunere, de 70 – 130 de cuvinte, în care să relatezi o întâmplare desfășurată la Polul Nord. **14 puncte**

În redactarea compunerii, trebuie:

- să respecti succesiunea logică a evenimentelor în concordanță cu cerința dată;
- să integrezi o descriere de tip portret;
- să valorifici două informații din textul 2.

Pentru conținutul compunerii vei primi 10 puncte, iar pentru redactarea acesteia, 4 puncte.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă numai în cazul în care compunerea are minimum 70 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

[illegible]

This image shows a single page of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are approximately 20 lines visible. The paper has rounded corners on the right side. There is no handwriting or other markings on the page.

[illegible]